

รายงาน
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ

"STARTUP"

(Startup Sentiment Index : **SSI**)

ไตรมาส 3 ปี 2562

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน



ธนาคาร
ออมสิน
Government Savings Bank

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ STARTUP (Startup Sentiment Index : SSI)



เป็นดัชนีที่แสดงทิศทางภาวะธุรกิจ STARTUP ในรูปแบบของดัชนีการกระจาย (Diffusion Index)

ดัชนีฯ ได้จากการสอบถามความเห็นของผู้ประกอบการ STARTUP จำนวน 500 ราย ทั่วประเทศ โดยจำแนกตามภาคธุรกิจและภูมิภาค

การสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ STARTUP ในด้านต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องชี้ภาวะธุรกิจของผู้ประกอบการ STARTUP รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการติดตามภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคของกิจการ

เป็นดัชนีที่แสดงถึงความเชื่อมั่นต่อภาวะธุรกิจของผู้ประกอบการ STARTUP ในแต่ละช่วงเวลา

ดี/เพิ่มขึ้น

ไม่เปลี่ยนแปลง

แย่/ลดลง

*หมายเหตุ : เป็นผู้ประกอบการที่เริ่มประกอบกิจการ หรือประกอบกิจการอยู่แล้วที่มีนวัตกรรมใหม่/ผลิตภัณฑ์ใหม่/มีสายการผลิตใหม่ หรือเป็นผู้ประกอบการที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

การอ่านค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ STARTUP



ค่าดัชนีอยู่ในระดับ
ที่สูงกว่า 50

แสดงว่าผู้ประกอบการ STARTUP มีความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจ
ดีขึ้น



ค่าดัชนีอยู่ในระดับ
ที่เท่ากับ 50

แสดงว่าผู้ประกอบการ STARTUP มีความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจ
ไม่เปลี่ยนแปลง



ค่าดัชนีอยู่ในระดับ
ที่ต่ำกว่า 50

แสดงว่าผู้ประกอบการ STARTUP มีความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจ
แย่ลง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ STARTUP มีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 100

โครงสร้างกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ STARTUP



กลุ่มเป้าหมาย

(กลุ่มตัวอย่าง 500 ราย)



จำนวน = 171 ราย

สัดส่วน = 34.20%

กลุ่มลูกค้าธนาคารออมสิน



จำนวน = 329 ราย

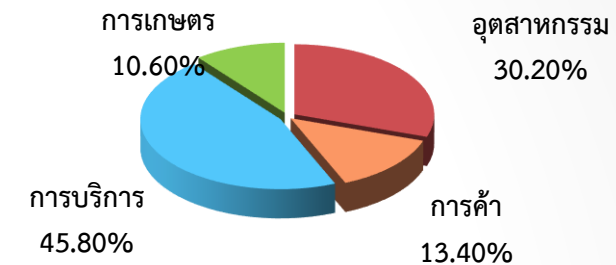
สัดส่วน = 65.80%

กลุ่มไม่ใช่ลูกค้าธนาคารออมสิน

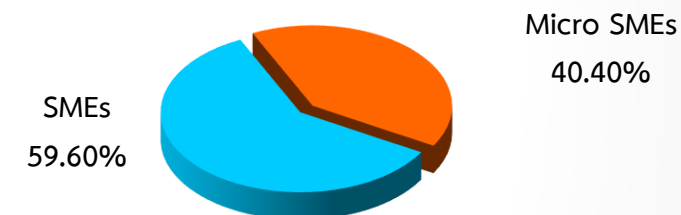
คุณลักษณะ

- เป็นผู้ประกอบการที่ใช้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจจากธนาคารออมสิน และ/หรือธนาคารอื่น
- เป็นผู้ประกอบกิจการตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป
- เป็นผู้ประกอบการที่มีนวัตกรรมใหม่ / มีผลิตภัณฑ์ใหม่ / มีสายการผลิตใหม่ หรือเป็นผู้ประกอบการที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ
- เป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคลหรือเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำแนกตามขนาด เช่น SMEs, Micro SMEs และวิสาหกิจชุมชน
- เป็นผู้ประกอบการในภาคธุรกิจ ภาคการเกษตร, ภาคอุตสาหกรรม, ภาคการค้า และภาคบริการ

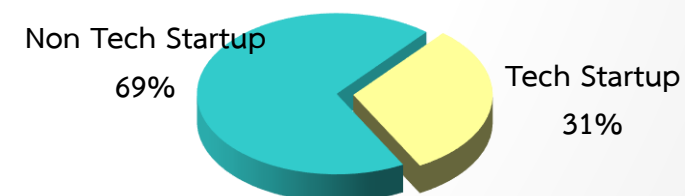
ภาคธุรกิจ



ขนาดของธุรกิจ



กลุ่ม Tech Startup



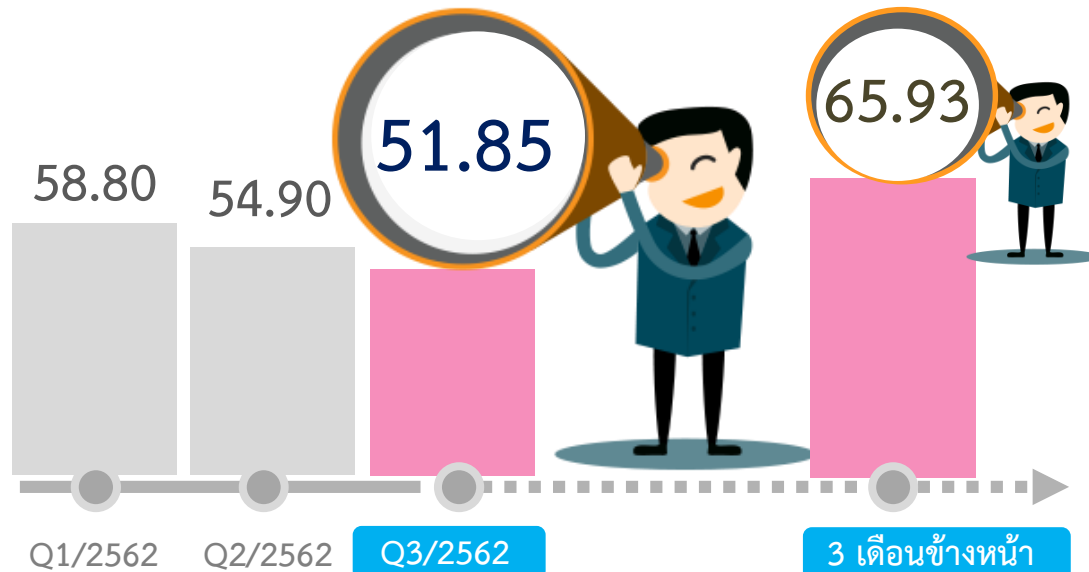
ผลการสำรวจดัชนี SSI ไตรมาส 3 ปี 2562

ดัชนี SSI ไตรมาส 3 ปี 2562

51.85

ปรับตัวลดลง

ต่อเนื่อง จากสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ทั้งต่างประเทศและในประเทศ และถูกซ้ำเติมด้วยภัยธรรมชาติ ทั้งภัยแล้ง พายุฝน และวิกฤติน้ำท่วม อย่างไรก็ตาม ดัชนีความเชื่อมั่นยังสูงกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการ Startup ยังคงมีความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจโดยรวม



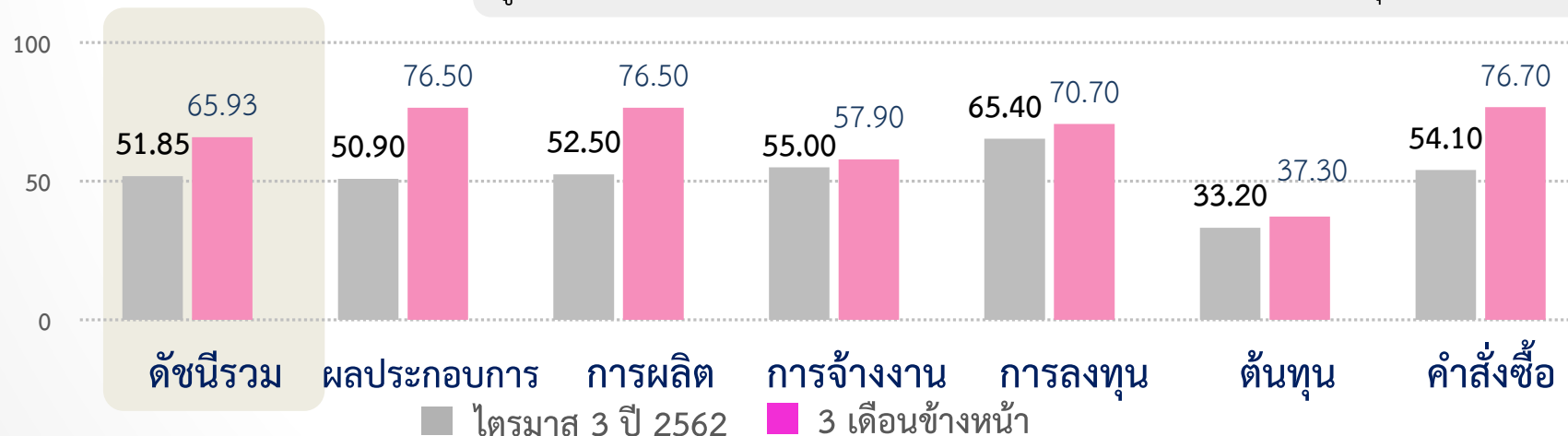
ดัชนี SSI ในอีก 3 เดือนข้างหน้า

65.93

ค่าดัชนีคาดการณ์เพิ่มขึ้น

แสดงว่าผู้ประกอบการ Startup ประเมินว่าภาวะทางธุรกิจในไตรมาสถัดไปมีโอกาสดีขึ้นกว่าปัจจุบัน โดยคาดหวังว่าธุรกิจจะคึกคักขึ้นเมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูการท่องเที่ยว ประกอบกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลจะส่งผลเชิงบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศ

อย่างไรก็ตาม สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลต่อกำลังซื้อและการบริโภคภายในประเทศ ครั้วเรือนระมัดระวังการใช้จ่ายและลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง รวมถึงการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ล้วนคงเป็นปัจจัยบั่นทอนต่อยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการในไตรมาส 4 ปี 2562 ซึ่งอาจส่งผลให้ความเชื่อมั่นทางธุรกิจไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์



ต้นทุน

ยังเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการ Startup มีความกังวลเนื่องจากต้นทุนการประกอบการหลักที่สูงขึ้นในทุกภาคธุรกิจ อีกทั้งไม่สามารถปรับราคาขายเพิ่มขึ้นตามต้นทุนได้เนื่องจากภาวะการแข่งขันที่สูง

ผลการสำรวจดัชนี SSI จำแนกตามภาคธุรกิจ



ดัชนี SSI ไตรมาส 3 จำแนกภาคธุรกิจ

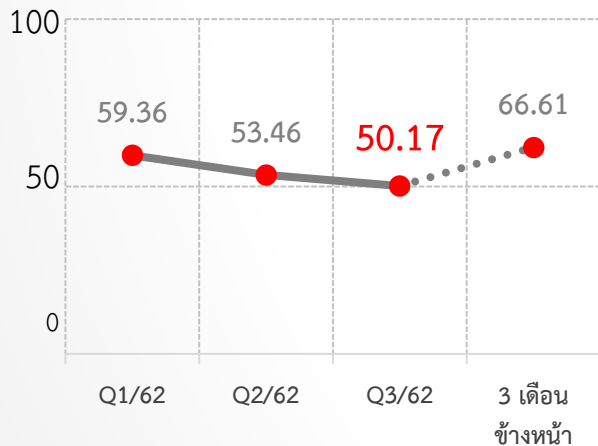
อยู่ที่ระดับ **45.77-56.92**

ภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ
มีดัชนีสูงกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 แสดงถึง
ผู้ประกอบการ Startup ยังคงมีความเชื่อมั่นต่อ
สถานการณ์ทางธุรกิจโดยรวม **ยกเว้นภาคการค้า**
ที่มีดัชนีต่ำกว่า 50

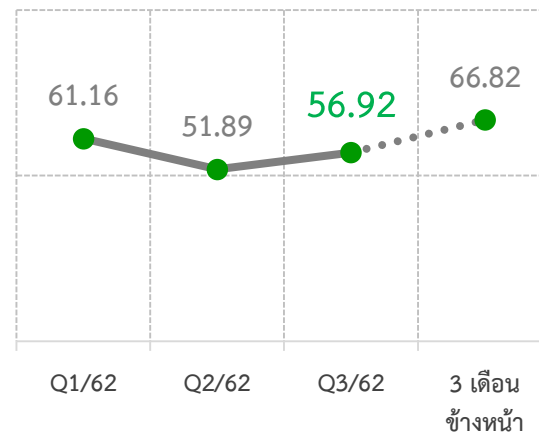
ผู้ประกอบการ Startup ภาคการเกษตรมีความเชื่อมั่นสูงที่สุดอยู่ที่ 56.92 เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบครบวงจร แม้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและฝนตกหนัก แต่ยังรักษามาตรฐานคุณภาพผลผลิตได้ **ภาคการค้า** มีความเชื่อมั่นต่ำกว่าค่ากลางอยู่ที่ 45.77 เนื่องจาก ต้นทุนสินค้ามีราคาสูงขึ้นแต่กำลังซื้อลดลง เกิดการขายตัดราคา อีกทั้งฝนตกหนัก น้ำท่วมในบางพื้นที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางและการขนส่ง กิจกรรมทางการค้าจึงชะลอตัว

ข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจ ในไตรมาส 3 ปัญหาหลักยังเป็นปัญหาจากภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทำให้ผู้ประกอบการใช้จ่ายลง อีกทั้งเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง ฝนตกหนักและวิกฤติอุทกภัย ประกอบกับลูกค้าชะลอคำสั่งซื้อ รวมทั้งปัญหาเดิมเรื่องการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

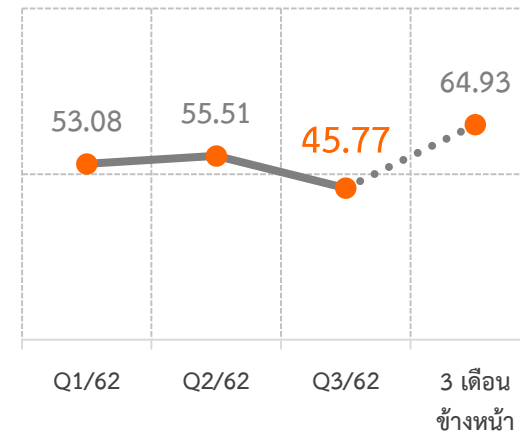
ภาคอุตสาหกรรม



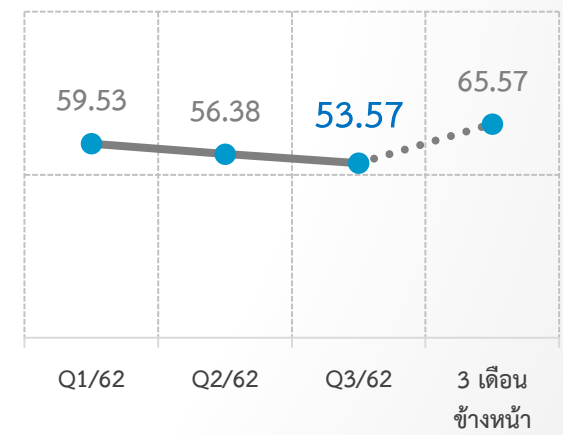
ภาคการเกษตร



ภาคการค้า

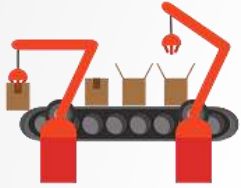


ภาคบริการ



ผลการสำรวจดัชนี SSI จำแนกตามภาคธุรกิจ

ภาคอุตสาหกรรม



มีความเชื่อมั่นที่ดีจาก

- การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กรมการพัฒนาชุมชน ฯลฯ
- การทำตลาดเชิงรุก จัดโปรโมชั่น เพิ่มการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และขายผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงการขายผ่านแอปพลิเคชัน

ปัญหาที่เผชิญ

- ภัยธรรมชาติ ทั้งภัยแล้งและน้ำท่วม ส่งผลให้วัตุถุติบการผลิตเสียหายและกระทบการคมนาคมขนส่ง
- ภาวะเศรษฐกิจซบเซา การส่งออกหดตัว คริวเรือนระมัดระวังการใช้จ่าย และลูกค้าชะลอคำสั่งซื้อ

ภาคการค้า



มีความเชื่อมั่นแยลงจาก

- สภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้กำลังซื้อลดลง
- ฝนตกหนักและน้ำท่วมในบางพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางและการขนส่ง ทำให้กิจกรรมทางการค้าชะลอตัวลง
- การแข่งขันสูง ไม่สามารถปรับเพิ่มราคาสินค้าได้ในขณะที่ต้นทุนสินค้ามีราคาสูงขึ้น

ปัจจัยสนับสนุนในไตรมาสถัดไป

- มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและกระตุ้นการใช้จ่ายของรัฐบาล
- เข้าสู่ช่วงฤดูการท่องเที่ยว (High season) มีเทศกาลเฉลิม

ภาคการเกษตร



มีความเชื่อมั่นที่ดีจาก

- ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบครบวงจร
- การทำตลาดอย่างต่อเนื่อง ออกบูธ ขายผ่านช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์
- การนำผลผลิตมาเพิ่มมูลค่า เช่น บรรจุในแพคเกจจิ้งที่ทันสมัย

ปัญหาที่เผชิญ

- ปัญหาฝนตกหนัก และภัยแล้ง ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรลดน้อยลง อาทิ ข้าวนาปี อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- โรคและแมลง อาทิ โรคเชื้อราในผักผลไม้ แมลงในพืช เช่น หนอนกระทู้ เพลี้ย

ภาคบริการ



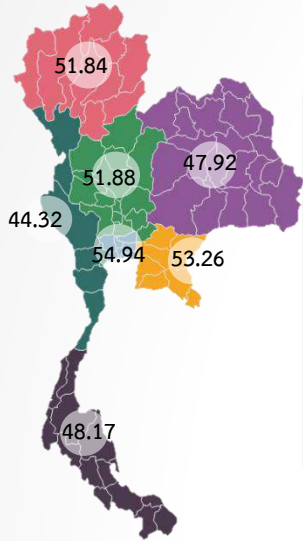
มีความเชื่อมั่นที่ดีจาก

- การบอกต่อของลูกค้า บอกต่อปากต่อปาก ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
- คุณภาพการบริการ บริการรวดเร็ว ครบวงจร ลูกค้าประจำให้ความยอมรับและเชื่อมั่นในคุณภาพ
- การขยายตัวของความต้องการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน

ปัญหาที่เผชิญ

- ภาวะเศรษฐกิจไทยชะลอตัว กระทบต่อกำลังซื้อและการบริโภคในประเทศ ลูกค้าชะลอการลงทุนด้านซอฟต์แวร์
- การขาดแคลนแรงงานและต้นทุนด้านแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะแรงงานมีฝีมือและทักษะเฉพาะทาง

ผลการสำรวจดัชนี SSI จำแนกตามที่ตั้งกิจการ (ภูมิภาค)



ดัชนี SSI ไตรมาส 3 จำแนกภูมิภาค

อยู่ที่ระดับ **44.32-54.94**

ภูมิภาคกรุงเทพฯ ภาคลกลาง ภาคตะวันออก และภาคเหนือ มีดัชนีสูงกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 แสดงถึงผู้ประกอบการ Startup ยังคงมีความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจ โดยรวม **ยกเว้นภาคตะวันตก ภาคอีสาน และภาคใต้** ที่ความเชื่อมั่นแย่ง

- กรุงเทพฯ และปริมณฑล** มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 3 สูงกว่าพื้นที่อื่น โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญจากการทำตลาดเชิงรุกทั้งช่องทางออฟไลน์-ออนไลน์ และการขายผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ รวมถึงผู้ประกอบการ Tech Startup ส่วนใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่นี้
- ภาคตะวันตก ภาคอีสาน และภาคใต้** เป็น 3 พื้นที่ที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นแย่งและต่ำกว่าค่ากลาง โดยในภาคตะวันตกและภาคใต้ได้รับผลกระทบจากการลดลงของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวและมีฝนตก ผ่นวกกับภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา สำหรับภาคอีสานได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมในบางพื้นที่ ส่งผลกระทบท่อภาคการเกษตร ผู้ปลูกข้าวนาปี อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง

กทม. ปริมณฑล

ภาคลกลาง

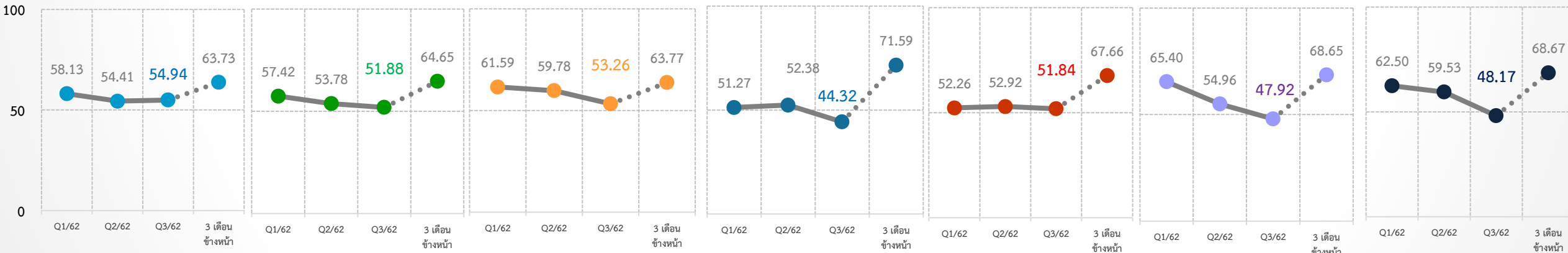
ภาคตะวันออก

ภาคตะวันตก

ภาคเหนือ

ภาค ตอ.เฉียงเหนือ

ภาคใต้



รายละเอียดต้นทุนของผู้ประกอบการ Startup ไตรมาส 3 ปี 2562

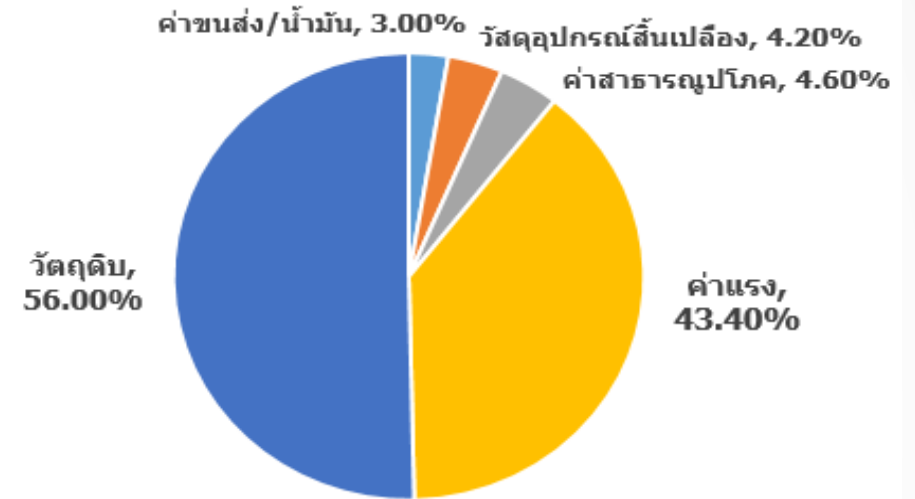


ผู้ประกอบการในทุกภาคธุรกิจมีต้นทุนการประกอบการหลักที่สูงขึ้น ดังนี้

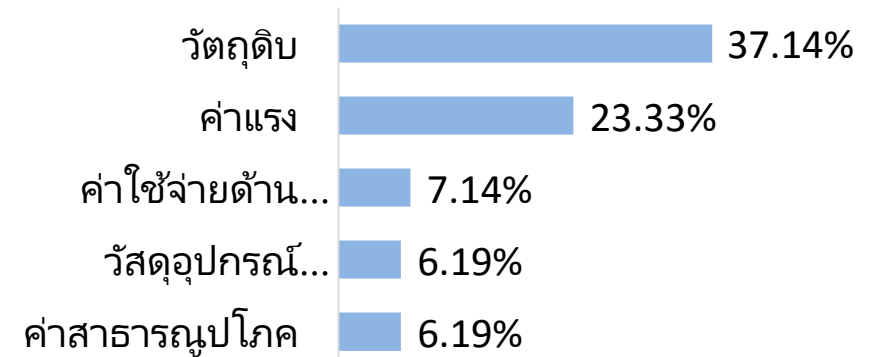
- **ภาคบริการ** ต้นทุนหลักสูงขึ้นจากค่าแรงงานที่มีทักษะ และวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการประกอบอาหารในธุรกิจโรงแรมและร้านอาหาร อาทิ เนื้อหมู ผักและผลไม้ต่างๆ
- **ภาคอุตสาหกรรม** ต้นทุนหลักสูงขึ้นจากค่าวัตถุดิบในการผลิต เช่น เหล็กม้วน สำหรับอุตสาหกรรมผลิตหลังคาเหล็ก, ผลไม้สำหรับอุตสาหกรรมแช่อิ่ม เป็นต้น
- **ภาคการเกษตร** ต้นทุนหลักสูงขึ้นจากต้นทุนเมล็ดพันธุ์, พ่อแม่พันธุ์
- **ภาคการค้า** ต้นทุนหลักสูงขึ้นจากค่าสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาจำหน่าย เช่น ข้าวสารบรรจุถุง, เสื้อผ้าสำเร็จรูป, ผ้าไหมผ้าพื้นเมือง

อย่างไรก็ตาม จากปัจจัยกดดันด้านต้นทุนหลักคือค่าวัตถุดิบและค่าแรงที่แม้ว่าจะมีการปรับลดลงบ้าง แต่ก็ยังทรงตัวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ผู้ประกอบการไม่สามารถปรับเพิ่มราคาขายได้เนื่องจากการแข่งขันที่สูง ส่งผลให้ความเชื่อมั่นในด้านต้นทุนของผู้ประกอบการ Startup ยังไม่สามารถปรับเพิ่มสูงกว่าระดับ 50 ได้

สัดส่วนต้นทุนการประกอบการหลัก



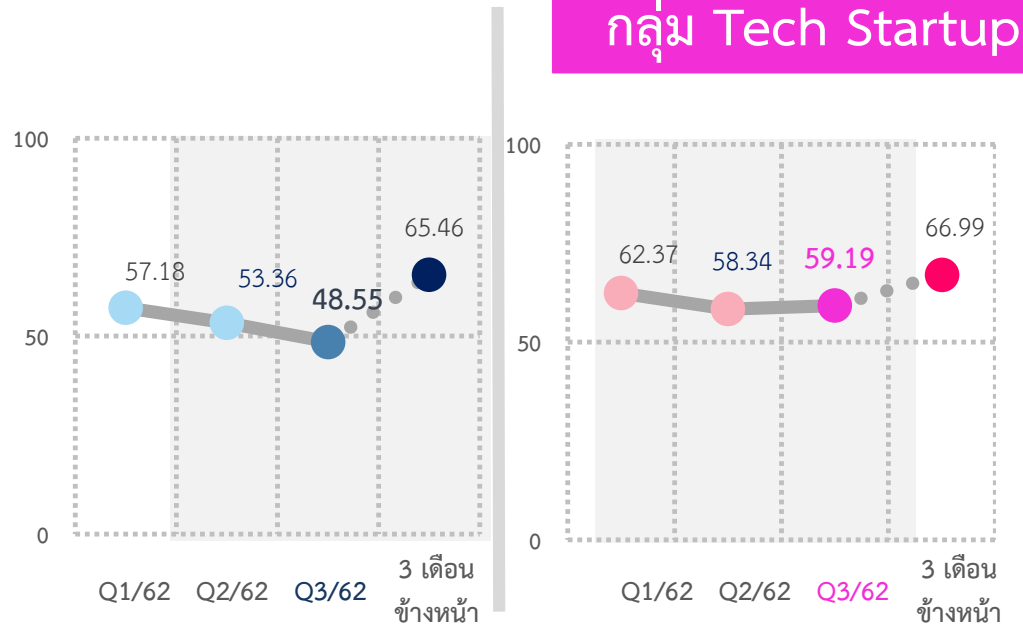
ร้อยละของผู้ประกอบการที่ตอบว่ามีต้นทุนด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น Q3/62



ดัชนี SSI จำแนกตามกลุ่มลูกค้า Non Tech Startup และ Tech Startup

กลุ่ม Non Tech Startup

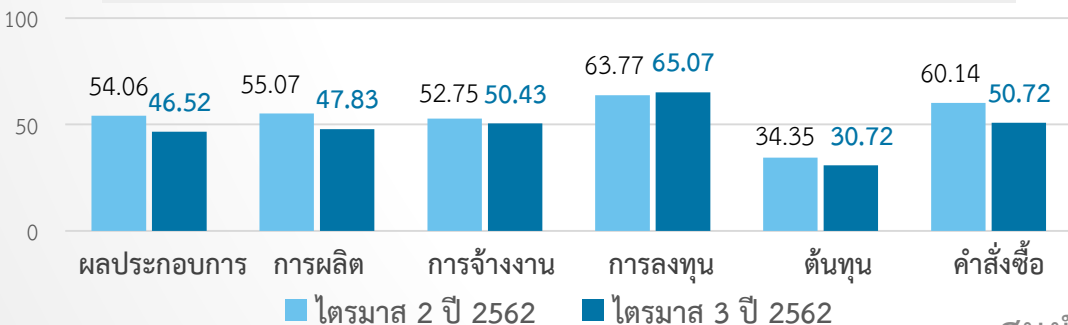
- ดัชนี ไตรมาส 3 อยู่ที่ระดับ **48.55** ต่ำกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 แสดงถึง**ความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจโดยรวมแย่ลง**
- กลุ่มลูกค้าที่เป็น Non Tech Startup (ผู้ประกอบการที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยี แต่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินธุรกิจ) มีความเชื่อมั่น เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ยังผันผวนและค่อนข้างซบเซา ส่งผลเชิงลบต่อกำลังซื้อ การบริโภค รวมไปถึงยอดขายสินค้าและบริการ



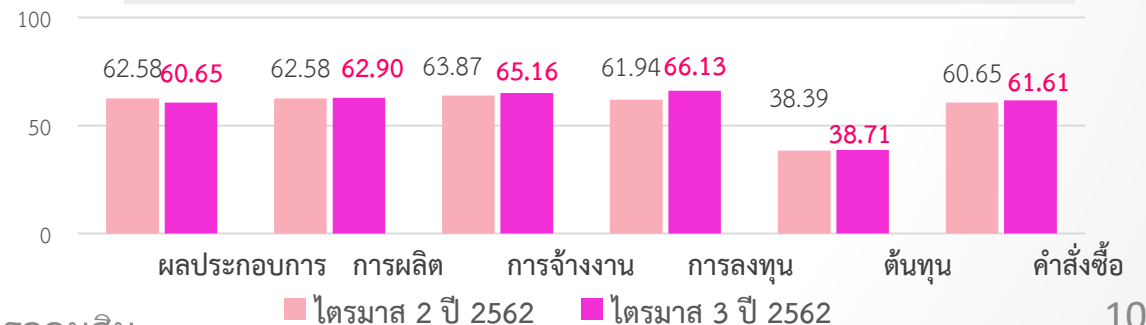
ดัชนี **ด้านต้นทุน** ของผู้ประกอบการทั้ง 2 กลุ่มอยู่ที่ระดับ 30.72-38.71 ยังคงต่ำกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 สะท้อนถึงความกังวลที่มีต่อต้นทุนประกอบการเช่นเดียวกัน

- ดัชนี ไตรมาส 3 อยู่ที่ระดับ **59.19** สูงกว่าค่ากลางที่ระดับ 50 แสดง**ความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ทางธุรกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี**
- กลุ่มลูกค้าที่เป็น Tech Startup (ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและการพัฒนาซอฟต์แวร์) มีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้ให้บริการ Software/Application ต่างๆ ประกอบกับการขยายตัวของความต้องการของตลาดที่มีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน และการกระตุ้นของภาครัฐที่เป็นไปตามแนวทางของรัฐบาลดิจิทัล ส่งผลให้ผู้ประกอบการกลุ่ม Tech Startup ยังคงเติบโตได้ต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการยังต้องเผชิญกับการขาดแคลนแรงงานมีฝีมือและต้นทุนค่าจ้างที่สูงขึ้น รวมทั้งปัญหาการแข่งขันด้านราคาจากประเทศจีนและอินเดีย รวมไปถึงปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์

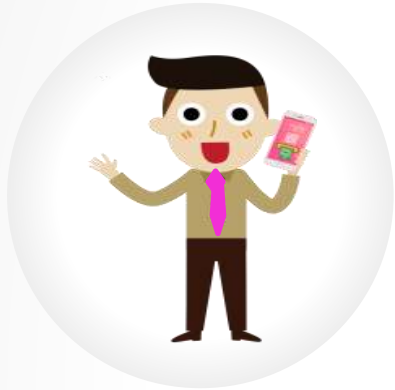
องค์ประกอบดัชนี SSI กลุ่ม Non Tech Startup ไตรมาส 2-3 ปี 2562



องค์ประกอบดัชนี SSI กลุ่ม Tech Startup ไตรมาส 2-3 ปี 2562



มุมมองศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก



ศูนย์วิจัยฯ มองว่ายังมี**ประเด็นที่ต้องติดตาม**คือปัจจัยทางด้านต้นทุนของผู้ประกอบการ Startup ที่ยังอยู่ในระดับสูง ทั้งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ ค่าจ้างแรงงานที่มีฝีมือ ค่าฝึกอบรม พัฒนาทักษะแรงงาน ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด รวมถึงค่าสาธารณูปโภคต่างๆ นอกจากนี้**ผู้ประกอบการ Startup ยังคงต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน**ในด้านเงินทุนทั้งระยะยาวและระยะสั้น โดยมีเงื่อนไขการกู้ยืมที่ยืดหยุ่น ช่วยสนับสนุนด้านการตลาด การจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching) ช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าทางสื่อต่างๆ และการออกบูธแสดงสินค้าที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา แนวทางการขยาย/ต่อยอดธุรกิจหรือช่วยเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาเมื่อธุรกิจประสบปัญหา เพื่อให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างมั่นคง รวมทั้งการอบรมเพิ่มความรู้ด้านการค้าในยุค Digital ความรู้ด้านการลงทุน การขยายธุรกิจ การส่งออก ภาษี ตลอดจนการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

